



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 862/2023
27.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Никола Николић, адвокат из ..., против туженог ЈКП „ГСП“ Београд, ради поништаја, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3116/21 од 08.12.2021. године, у седници одржаној 27.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3116/21 од 08.12.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 322/19 од 04.02.2021. године, ставом првим изреке, поништено је, као незаконито, решење туженог о отказу уговора о раду ... од 15.01.2019. године и обавезан тужени да тужиоца врати на рад, у року од 8 дана од дана пријема писаног отправка пресуде. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 139.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3116/21 од 08.12.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом и другом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи акао незаконито решење туженог о отказу уговора о раду број ... од 15.01.2019. године и да се обавеже тужени да тужиоца врати на рад и одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка. Одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова првостепеног поступка и поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужилац због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитијући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку- ЗПП ("Сл. Гласник РС", бр. 72/11...10/23), Врховни суд је оценио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем о неплаћеном одсуству број .. од 08.08.2018. године тужени је тужиоцу одобрио неплаћено одсуство у трајању од три месеца, ради решавања неопходних приватних послова у периоду од 16.08.2018. године закључно са 15.11.2018. године. Молбом за одобрење неплаћеног одсуства дана 02.11.2018. године тужилац се поново обратио директору ЈП „ГСП“ Београд да му одобри неплаћено одсуство у трајању од још три месеца, ради решавања неопходних приватних послова у периоду од 16.11.2018. године до 16.02.2019. године. Тужиоцу је враћен примерак молбе са печатом „Сагласан“, без потписа директора и датума. Дана 11.12.2018. године донето је упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду, с обзиром да тужилац од 16.11.2018. године, па надаље, није долазио на посао, а своје изостанке није оправдао до дана подношења упозорења, чиме је учинио повреду радне обавезе из члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду и члана 78. став 1. тачка 1. алинеја 5. под тачком 5. Колективног уговора код туженог број 12082 од 04.10.2018. године и из тачке 14. под б. Уговора о раду број .. од 08.08.2009. године, јер је неоправдано узастопно изостао са рада пет радних дана, тако да постоје оправдани разлози да се откаже Уговор о раду од 08.08.2009. године, са припадајућим анексима. Решењем туженог од 15.01.2019. године тужиоцу је отказан уговор о раду са припадајућим анексима, а разлози наведени у решењу су исти разлозима из упозорења. Упозорење и решење о отказу су сагласно одредби члана 185. став 4. Закона о раду објављени на огласној табли туженог.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да да је тужилац у свему поступио у складу са враћеном молбом са печатом "Сагласан", а да тужени у току поступка у прилог својих тврдњи да тужиоцу није одобрио неплаћено одсуство у периоду од 16.11.2018. године до 16.02.2019. године није приложио ниједан доказ, нити је током поступка пружио било који доказ који би указао на чињеницу да је тужиоца на јасан и несумњив начин обавестио да није добио тражено одобрење за неплаћено одсуство, па је применом правила о терету доказивања усвојио постављени тужбени захтев.

Према становишту другостепеног суда, а полазећи од чињенице да је тужилац већ једном користио неплаћено одсуство у периоду од 16.08.2018. године до 15.11.2018. године, које му је одобрено решењем туженог број .. од 08.08.2018. године, потписаним од стране директора и са којим је тужилац био упознат, следи да је тужилац био упознат са процедуром и формом решења којим се одобрава неплаћено одсуство, па се не може прихватити да је тужилац пријемом његове молбе са бланко печатом „Сагласан“, без потписа директора и датума, оправдано закључио да му је поново одобрено неплаћено одсуство. Код наведеног, по оцени другостепеног суда, тужилац је морао знати да му неплаћено одсуство није одобрено према процедури за

одобравање неплаћеног одсуства, те да се молба са бланко печатом без потписа и датума не може сматрати одобрењем за коришћење неплаћеног одсуства.

Према становишту овог суда, побијана пресуда донета је правилном применом материјалног права.

Одредбом члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 95/2018) прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе, и то ако учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом, односно уговором о раду.

Према одредби члана 180. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 95/2018), послодавац је дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. став 2. и 3. овог закона, запосленог писаним путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање 8 дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења.

Одредбом члана 14. тачка 6. Уговора о раду, прописано је да запосленом, поред случајева утврђених законом, може престати ради однос отказом уговора о раду ако запослени својом кривицом учини повреде радних обавеза, између осталог, ако неоправдано узастопно изостане са рада пет радних дана.

У конкретном случају, код утврђеног да тужилац пет узастопних радних дана почев од 16.11.2018. године, па и надаље, све до доношења оспореног решења о отказу уговора о раду (28.11.2018. године) није долазио на посао, а свој изостанак послодавцу није оправдао, правилан је, и према становишту овог суда, закључак другостепеног суда да је тужилац својим понашањем учинио повреду радне обавезе која представља отказни разлог из члана члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду и члана 14. тачка 6. закљученог уговора о раду.

Насупрот наводима ревизије, другостепени суд правилно закључује да је повреда радне обавезе учињена кривицом тужиоца.

Наиме, имајући у виду године рада тужиоца код туженог, те околност да је тужилац и раније користио неплаћено одсуство, истом је била позната процедура у вези са поднетим захтевом, па је околност да му је поднета молба враћена с бланко печатом "Сагласан", без потписа директора и датума, као и без пратећег формалног решења којим му се одсуство одобрава, морала јасно указати тужиоцу да поступак по његовом захтеву није окончан. У таквој ситуацији терет провере да ли је молба заиста одобрена био је на тужиоцу. Исти међутим, иако је као страна у радноправном односу, био дужан у датој ситуацији поступи с повећаном пажњом и провери да ли му је одсуство несумњиво одобрено, није поступио на тај начин, већ је отпочео с његовим коришћењем почев од 16.11.2018. године и на тај начин свесно прихватио ризик да му радни однос престане због неоправданог изостанка.

С обзиром да је утврђено да је тужиоцу радни однос законито престао, тужени није у обавези да тужиоца врати на рад сагласно члану 191. ст. 1. Закона о раду, по његовом захтеву у овом спору.

Врховни суд је, применом члана 165. става 1. у вези чланова 153. и 154. ЗПП, одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка јер тужилац није успео у овом поступку.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као изреци.

**Председник већа –судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**